

Abstrakt

Metabolický syndrom (MS) a terminální renální selhání (ESRD) jsou dvě klinicko-patologické jednotky se zvýšeným rizikem aterosklerotických kardiovaskulárních komplikací, které mají závažné dopady na kvalitu života pacientů. K určení míry rizika aterosklerózy mohou přispět znalosti o změnách distribuce jednotlivých lipoproteinových tříd.

Předmětem studií zahrnutých v této disertační práci bylo stanovení subfrakcí LDL a HDL u těchto patologických stavů s cílem zjistit, se kterými klinickými a biochemickými odchylkami jsou změny subfrakcí u pacientů asociovány. První, placebem kontrolovaná, studie sledovala vliv podávání vícenenasycených mastných kyselin řady n-3 (PUFA n-3) pacientům s MS, rozděleným na skupinu statinovou, která zahrnovala 36 pacientů, a na skupinu 24 probandů bez terapie statiny. Druhá studie zahrnovala 57 pacientů s ESRD léčených vysokoobjemovou on-line hemodiafiltrací (HV-HDF). Parametry pacientů se porovnávaly při vstupu do studie a po 5 letech trvání HV-HDF. Výsledky těchto skupin byly porovnávány s parametry kontrolní skupiny, ve které bylo zařazeno 50 pacientů bez známek ESRD, párovaných na věk a pohlaví.

V první studii vedla suplementace PUFA n-3 ke snížení hladin triacylglycerolů a obsahu cholesterolu v lipoproteinech VLDL a zvýšení HDL-C. U podskupiny osob, které měly vstupně vyšší zastoupení malých denzních LDL (sdLDL-C), došlo po suplementaci PUFA n-3 k poklesu sdLDL-C.

Pacienti s ESRD ve druhé studii měli ve srovnání s pacienty kontrolní skupiny významné rozdíly jak v HDL subfrakcích, tak i v zastoupení jednotlivých lipoproteinových částic obsahujících apo-B (vyšší obsah cholesterolu ve VLDL a IDL a nižší obsah ve velkých LDL). Výsledky přežívání u pacientů s ESRD mohou ukazovat na příznivý vliv redistribuce lipoproteinových částic směrem k malým HDL.

Výsledky studií v předložené práci dokazují antiaterogenní působení PUFA n-3 u pacientů s MS, které může souviset se změnou metabolismu lipoproteinů, a dále redistribuci lipoproteinového profilu u přeživších pacientů s ESRD v chronickém hemodialyzačním programu.